

'TERVEYS-JA HYVINVOINTIDATA' - TYÖRYHMÄ KEHITTÄMISSUUNNITELMA

KIMMO.SOLEHMAINEN
KUOPIO HEALTH
Microkatu 1, Kuopio

1. Johdanto

Savilahden terveyseskosysteemittoimijat valitsivat Kuopio Health -ekosysteemiä perustettaessa temaattiset työryhmät keskeiseksi toimintamalliksi ekosysteemin tavoitteiden saavuttamiseksi. Kuopio Healthille perustettiin kaksi työryhmää valtion ja Kuopion kaupungin välisen ekosysteemisopimuksen terveys- ja hyvinvointiteknologian painopisteen käynnistämisvaiheen hankkeessa vuosina 2021-2022. Kyseiset työryhmät ovat 'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmä ja 'Yritys/TKI-organisaatio-yhteistyö' -työryhmä. Kun näiden työryhmien toiminnasta on nyt saatu parilta vuodelta kokemusta, on tullut aika kehittää niitä eteenpäin.

Tässä dokumentissa kuvatus työn tavoitteena on ollut kirjata 'Terveys- ja hyvinvointidata'-työryhmän historia muistiin, kuvata ja arvioida nykyiset toimintamallit, tunnistaa kehitystarpeet sekä luoda suunnitelma työryhmän kehittämiseksi. Kehittämissuunnitelma on toteutettu osana Terveys- ja hyvinvointiteknologia Kuopion ekosysteemisopimuksessa' -hanketta. Hanke saa rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta.

2. Katsaus historiaan

Kuopio Health perustettiin vuonna 2019 voittoa tavoittelemattomaksi yleishyödylliseksi osuuskunnaksi edistämään avointa innovaatiokulttuuria ja tarjoamaan jäsenilleen palveluita tukemaan tätä tarkoitusta. Itse ekosysteemin toiminta on haluttu pitää alusta alkaen mahdollisimman avoimena, mutta siitä huolimatta on haluttu tuottaa lisäarvoa osuuskunnan jäsenistölle. Vuoden 2020 aikana osuuskunnassa käytiinkin keskustelua, mitkä osuuskunnan palvelut suuntautuisivat nimenomaan osuuskunnan jäsenorganisaatioille ja miten ne saataisiin aktiivisesti osallistumaan toimintaan.

Näiden keskustelujen seurauksena syntyi idea kauppakamarien valiokuntiin verrattavissa olevasta työryhmätoiminnasta, sovitettuna innovaatioekosysteemin ympäristöön. Jäsenistö suhtautui ehdotukseen myönteisesti, jonka seurauksensa osuuskunnan toimitusjohtaja ja hallitus aloittivat työryhmien toteutuksen tarkemman suunnittelun. Tässä työssä tärkeässä roolissa olivat jäsenistölle suuntautuneet kyselyt, joissa tiedusteltiin työryhmille sopivia teemoja. Kyselyiden ja niiden analysoinnin pohjalta päädyttiin kahteen työryhmään, joka katsottiin resurssien käyttöä ja osallistujien sitoutumista ajatellen sopivaksi määräksi. Työryhmien teemoiksi päätyivät mainitut terveys- ja hyvinvointidata sekä yritysten ja TKI-organisaatioiden välinen yhteistyö.

Alueella on vahvaa osaamista esimerkiksi geen- ja soluterapiasta, kliinisestä lääketutkimuksesta, neurotieteistä ja aivoterveystestä, syöpähoidoista ja -tutkimuksesta sekä terveydenhuollon vaikuttavuuden arvioinnista. Alueella on tätä tukevaa opetusta, tutkimusta, innovaatiotoimintaa ja yritystoimintaa. Dataan ja digitalisaatioon liittyvä murros on kaikkien näiden painopistealueiden taustalla.

Ekosysteemin hyvinvointi- ja terveysdatan haasteet liittyvät esimerkiksi yhteistyön (alueellinen, kansallinen, kansainvälinen) tehostamiseen, toimijoiden roolien tunnistamiseen, dataliiketoimintaosaamisen vahvistamiseen, teknisten kyvykkyyksien kehittämiseen ja vaikuttavuuden varmistamiseen. 'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmä perustettiin ratkomaan näitä haasteita systemaattisen yhteistyön keinoin.

3. Nykyisen toimintamallin arviointi

3.1. Lähteet

'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmän toimintamallin arvioinnissa on käytetty seuraavia lähteitä:

- työryhmän Teams-kanavalle tallennetut aineistot
- muistiinpanot Kuopio Healthin työryhmien yhteistä tapaamisen 2.6.2023, jolloin yhtenä teemana oli työryhmätoiminnan kehittäminen
- aineistot Kuopio Healthin strategian konkretisointiin liittyvästä työstä tammi-helmikuussa 2023
- Kuopio Healthin toimitusjohtaja Aki Gröhnin haastattelut.

3.2. Tapaamisten ajankohdat

Vuonna yhteiskunnan lähes kaikkiin toimintoihin vaikutti SARS-CoV-2-koronaviruksen aiheuttama COVID-19-tauti. Niinpä myös Kuopio Healthin työryhmien käynnistys jouduttiin tekemään tautitilanteen ja sen aiheuttamien rajoitusten ehdoilla. Tästä huolimatta molemmat Kuopio Healthin työryhmät kokoontuivat vuoden 2021 aikana neljä kertaa. Työryhmien toimintamallin lähtökohta oli, että toiminta on mahdollisimman dynaamista ja ajassa elävää, jolloin työryhmät itse määrittävät kokousten ajankohdat, tapaamistiheyden ja sisällön. 'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmän tapaamisten ajankohdat on koottu Taulukkoon 1.

Taulukko 1. 'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmän kokoontumiset

Vuosi	Tapaamiset	Huomioita
2021	21.1., 1.4., 28.5., 17.9.	
2022	13.1., 31.5., 15.9., 8.12.	13.1. ja 15.9. KH-työryhmien yhteinen tapaaminen
2023	2.3., 2.6.	2.6. KH-työryhmien yhteinen tapaaminen

3.3. Tapaamisten sisältö

Terveys- ja hyvinvointidata on laaja aihealue. Se kattaa sosiaali- ja terveystietopalveluissa syntyvän sähköisen tiedon sekä kaupallisissa terveyteen ja hyvinvointiin liittyvissä tuotteissa ja palveluissa syntyneet datat. Lisäksi monet datalähteet, kuten päivittäistavarakaupan yhteydessä syntynyt sähköinen informaatio, ovat liitettävissä epäsuoraan tai liitännällisesti ihmisen hyvinvointiin ja terveyteen. Hyvinvointi- ja terveysdatan käyttöä koskevat monet kansalliset ja EU-tasoiset lait ja asetukset, joista keskeisimmät ovat sote-tietojen ensiökäyttöön liittyvät useat lait, laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä, biopankkilaki, asiakastietolaki EU:n yleinen tietosuojalaki.

Aihealueen näkökulmien runsaudesta saa kuvan seuraava Taulukon 2 listaus, joka ei kuitenkaan ole täydellisen kattava tai ryhmittelyltään ainoa oikea:

Taulukko 2. Terveys- ja hyvinvointidataan liittyviä temaattisia aihealueita tai näkökulmia.

Toimintaympäristö ja yhteistyö	Teknologiat	Tieteellinen tutkimus
Lainsäädäntö, EHDS, toisiokäytön edellytykset, lupa-asiat (Findata), standardit, vähimmäistietovaatimukset (DigiFinland)	Tekoäly, data-analyysi, suurteholaskenta, reunalaskenta	Kliiniset lääketutkimukset
Vaikuttavuuden mallinnus tai kustannusvaikuttavuuden arviointi (esim. DigiHTA)	Sote-tietoaltaat, potilastietojärjestelmien hyödyntäminen primäärisessä käyttötarkoituksessa	Rekisteritutkimukset
Liiketoimintaosaaminen, asiakasymmärrys, yritysten markkinoille pääsyn tukeminen	Lääkinnälliset laitteet (esim. anturitekniikat, 5G/6G)	Hardware/software-tutkimustoiminta
Viestintä, markkinointi	Kyberturvallisuus	Biopankit
Koulutus, osaamisen kehittäminen (esim. DigiNet)	Genetiikka, solubiologia	Ikääntyminen
Reilun datatalouden rakentaminen, Gaia-X	Datan jakamisen avoimen lähdekoodin alustat: OpenEHR, OMOP CMD, FHIR	Krooniset sairaudet
Innovatiiviset hankinnat	Kuvantaminen	Mielenterveys
European Digital Innovation Hub (EDIH)	Synteettinen data, datan anonymisointitekniikat	Liikunta ja urheilu
Clever Health Network	Testiympäristöt	Ennaltaehkäisy terveydenhuollossa
Ekosysteemit, kumppanuudet, verkostot, innovaatioiden edistäminen	Pelillistäminen	Yksilöllinen terveydenhuolto
Potilas/asiakasnäkökulma/kansalaisten oikeudet/MyData		
Rahoitus		
Normit, arvot, traditiot, toimintakulttuuri		

Useimmat taulukon teemat ovat olleet esille työryhmän toiminnassa. Tiivistäen voi sanoa, että työryhmä on sisällöllisesti keskittynyt tiedonjakoon liittyen alueen terveysdatan ympärillä tehtävään kehittämiseen ja uusiin mahdollisuuksiin. Yksi tärkeimmistä yksittäisistä toimenpiteistä on ollut alustavan tiekartan laatiminen Kuopion terveysdata-altaalle keväällä 2021. Tämän työn tavoite oli hahmotella askelmerkit alueen terveysdatan ympärillä tehtävälle kehitystyölle kohti vuoden 2027 Savilahti visiota: "Kuopion Savilahti - Euroopan kiinnostavin oppimis- ja innovaatioympäristö älykkäille terveyden ja hyvinvoinnin ratkaisuille".

3.4. Tapaamisten aineistojen tallennus

"Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmälle on perustettu MS Teams -sovellukseen tallennuspaikka, johon kaikilla työryhmän jäsenillä on yhtäläinen pääsyoikeus. Kyseisestä tallennuspaikasta löytyy jokaiselle tapaamiselle oma tallennuskansionsa. Useimmille löytyy muistio, mutta ei kaikille. Osalle kokouksista löytyy myös esitysaineistoja. Kaikille kokouksille löytyy jotakin tallennettua materiaalia, eli joko muistio, esitysaineistoja, tai molemmat. Joidenkin kokouksien osalta on kuitenkin todettava, että tallennettu materiaali on osin vaillinaista. Teams-kanavaan on tosin tallennettu myös kokouskansiodien ulkopuolella jonkin verran esitysaineistoa, joka osin täydentää kokouskansiodien materiaalien puutteita.

3.5. Tapaamisten jatkohyödyntäminen

Työryhmän tapaamisten suurin anti ovat olleet toimenpiteet, jotka ovat syntyneet tai jalostuneet tapaamisissa käytyjen keskustelujen ansiosta. Toimenpiteiden tarkka jäljittäminen työryhmän tuloksiksi on kuitenkin ongelmallista, koska tyypillisesti ideat ja yhteistyömuodot ovat syntyneet ja kypsyneet useilla foorumeilla ja monien erillisten tapahtumien seurauksena. Työryhmällä ei ole myöskään käytössä erityisiä seurantamenetelmiä tai jatkohyödyntämisen prosesseja. On kuitenkin turvallista olettaa, että työryhmällä on ollut positiivisia vaikutuksia alueen terveysdatan ympärillä tehtävään kehittämiseen. Tähän olettamukseen antaa tukea varsinkin runsas osallistujamäärä työryhmän tapaamisissa ja osallistujien kaikinainen aktiivisuus teemaan liittyen tapaamisissa ja niiden ulkopuolella.

4. Kehitystarpeiden määrittäminen

"Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmän tapaamisten määrään, tiheyteen tai rytmittämiseen liittyen ei ole esitetty muutostarpeita, eikä niitä ole myöskään tämän selvitystyön kuluessa syntynyt. Niinpä on vedettävä se johtopäätös, että nykyinen malli joustavasta ja harkinnanvaraisesta tapaamisten koollekutsumisesta on toistaiseksi toimivin ratkaisu. Mikäli muutostarpeita tulee näiltä osin jatkossa esiin, työryhmän puheenjohtaja ja osuuskunnan toimitusjohtaja ryhtyvät harkitsemaan ja tarvittaessa valmistelemaan muutoksia.

Aineiston tutkimisen ja työryhmän kehittämisestä käytyjen keskustelujen perusteella työryhmän toiminnan sisältöön ja toimintatapoihin kannattaa ehdotetaan seuraavia muutoksia:

1. Hyvinvointialueen käynnistettyä Pohjois-Savon terveysdatan hyödyntämisen tiekartta päivitetään (vrt. vuonna 2021 laadittu tiekartta) ja hyödyntämiselle luodaan suunnitelma.
2. Pohjois-Savon terveysdatan hyödyntämissuunnitelman seuranta otetaan osaksi työryhmän säännöllistä toimintaa.
3. Tiedonjakoa ja yhteistyötä kansallisiin ja kansainvälisiin terveysdataverkostoihin tiivistetään esimerkiksi Digitaalisen terveyden & hyvinvointiteknologian osaamisverkoston (DTHOSVE) ja HealthHub Finland EDIH -verkoston (European Digital Innovation Hub) kautta.
4. Työryhmän näkyvyyttä parannetaan.
5. Tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia tapaamisten järjestämiseen tulee seurata ja mahdollisuuksien mukaan hyödyntää.

Yllä esitetyt suositukset käydään yksityiskohtaisesti kohta kohdalta läpi dokumentin seuraavassa kappaleessa 5, jossa esitetään kehityssuunnitelman sisältö.

5. Kehityssuunnitelman sisältö

5.1. Pohjois-Savon terveysdatan hyödyntämisen tiekartta ja suunnitelma

Sisällöllisesti tärkein työryhmän kehittämistä suuntaava toimenpide on Pohjois-Savon terveysdataan liittyvän alueellisen suunnitelman luominen. Toimenpiteessä kartoitetaan datalähtöisen tutkimuksen tarpeet, tekijät, luvitusprosessit ja käyttöympäristöt sekä laaditaan niistä tiekartta ja toimenpidesuunnitelma. Kartoituksessa huomioidaan erityisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen terveysdatan hyödyntämisen näkökulmasta. Kartoitus- ja suunnitelmatyössä hyödynnetään sekä 'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmää että hankkeelle perustettavaa asiantuntijaryhmää. Erilliseen asiantuntijaryhmään kutsutaan Itä-Suomen yliopiston (UEF) terveysdatatutkimuksen asiantuntijoita, Pohjois-Savon hyvinvointialueen asiantuntijoita sekä datalähtöisiä ratkaisuja kehittävien yritysten edustajia

5.2. Terveysdatan hyödyntämissuunnitelman sisällyttäminen osaksi työryhmän tapaamisia

'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmä on luonteva foorumi yllä kuvatun Pohjois-Savon terveysdatan hyödyntämissuunnitelman seurantaan. Hyödyntämissuunnitelma toteutumisen seuranta antaa myös työryhmälle selkeän raamin ja tavoitteen sekä asiasisällön aikataulutuksineen. Käytännössä työryhmän tapaamisissa on syytä aina olla varattuna tietty osio hyödyntämissuunnitelman tilanteen tarkasteluun.

Tilannekohtaisesti suunnitelma tarjoaa sisältöjä myös erillisiin, tiettyihin teemoihin keskittyviin työryhmän kokouksiin. Hyödyntämissuunnitelman integrointi osaksi työryhmän toimintaan on luonteva suunnitella tarkemmin, kunhan se on valmistunut ja saatavilla.

5.3. Yhteistyön tiivistäminen muihin terveysdataverkostoihin

Kuopio Health organisaationa sekä sen jäsenet ovat suoraan mukana useissa terveysdataverkostoissa. 'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmän kannattaa olla aktiivinen näiden verkostojen suuntaan tuomalla näkyviin ekosysteemin parhaita käytäntöjä, lupaavimpia innovaatioita, palveluita ja osaamista. Samoin työryhmässä kannattaa hyödyntää ja soveltaa muilla alueilla syntyneitä edistysaskeleita oman ekosysteemin ja alueen hyödyksi. Seuraavassa on kuvattu muutamia esimerkkejä verkostoista, joiden kanssa yhteistyön on syytä olla aktiivista.

Hyvinvointi- ja terveysdatan kansallinen innovaatioekosysteemi HYTKI toteuttaa vertaisoppimista ja järjestää tapahtumia tukeakseen yrityksiä, tutkimuksen tekijöitä ja julkisia toimijoita hyvinvointi- ja terveysdatan hyödyntämisessä liiketoiminnassa, tutkimuksessa ja palvelutuotannossa. HYTKI on saanut verkoston käynnistämävaiheeseen rahoitusta vuoden 2023 loppuun saakka TEM:n alueiden välisen temaattisen verkostoyhteistyön rahoituksesta (rahoittajana Pohjois-Pohjanmaan liitto), joskin hankkeelle on haettu jatkoaikaa vuoden 2024 alkupuolelle saakka. Hankkeessa on toimijoita Oulusta, Turusta, Kuopiosta, Jyväskylästä ja Kajaanista. Kuopio Health on yksi HYTKI-hankkeen osatoteuttajista. Rahoituksen päättyessä HYTKI -verkosto tuskin tulee toteuttamaan laajamittaista toimintaa. Verkostolla on kuitenkin halua säilyttää avaintoimijoiden välisen yhteytensä, jolloin säilytetään mahdollisuus jatkuvuuteen ja tiedonjakamiseen. Niinpä verkosto suunnittelee jatkavansa tiedonvaihtoa HYTKI Terveysdata-aamukahvit -konseptin muodossa. HYTKI-verkoston keskeiset toiminnat joka tapauksessa integroidaan syksyn 2023 aikana käynnistyvään digitaalisen terveyden ja hyvinvoinnin verkostotoimintaan (DTHOSVE) ja HealthHub Finlandin EDIH -toimintoihin.

Digitaalisen terveyden ja hyvinvointiteknologian osaamisverkosto (DTHOSVE) on yksi temaattisista vetovastuuhankkeista, joita toteutetaan osana valtion ja yliopistokaupunkien ekosysteemisopimuksia. Sen lähtökohtana on ollut STM:n esiselvitys digitaalisen terveyden ja hyvinvoinnin osaamisverkostosta. Verkoston avulla Suomi tavoittelee kotimaisten ekosysteemien yhteistyön lisäämistä, EU- ja kansainvälisen yhteistoiminnan voimistumista, alan viennin ja työpaikkojen kasvua. DTHOSVE-hankkeen päätavoitteena on valmistella verkoston ja verkostotoimijan perustamista tämän selvityksen jatkona. DTHOSVE-hanke luo temaattista yhteistyötä ja täydentää kaupunkien ja alueiden omaa osaamista kansallisesti ja kansainvälisesti. Se tarjoaa mahdollisuuden kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön vahvistamiseen, nostamalla ekosysteemien volyymia ja kv.-tarjoamaa yhdistämällä useiden alueiden paikallisia osaamisia. Hankkeen toteuttajat tulevat kaikista Suomen yliopistosairaalapaikkakunnista, eli mukana ovat Kuopio, Helsinki, Turku, Tampere ja Oulu. Kuopio Health on yksi HYTKI-hankkeen osatoteuttajista.

EDIH (Eurooppalainen digitaalinen innovaatiokeskus) -verkoston tehtävänä on kehittää pk-yritysten ja julkisen sektorin organisaatioiden digitaalisia valmiuksia kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa. HealthHub Finland kuuluu tähän yleiseurooppalaiseen EDIH-verkostoon. HealthHub Finland auttaa terveysalan pk-yrityksiä digitalisoitumaan ja kehittämään uutta terveystietoon perustuvaa liiketoimintaa. Sen palvelut kattavat osaamisen kehittämisen, testauksen, tuen rahoitukselle ja investoinneille sekä mahdollisuuksia verkostoitumiseen ja kansainvälistymiseen eurooppalaisella tasolla. HealthHub Finlandin konsortio muodostuu TKI organisaatioista Kuopiosta, Oulusta, Turusta, Tampereelta ja Kajaanista. Hankkeessa on mukana esimerkiksi Suomen Biopankkien Osuuskunta (FINBB). Kuopio Health on yksi HYTKI-konsortion jäsenistä. Lisäksi Itä-Suomen yliopisto ja Savonia-ammattikorkeakoulu ovat hankkeen virallisia alihankkijoita, jotka voivat tuottaa palveluja HealthHub Finlandin asiakkaille.

Tämän hetken yksi merkittävimmistä terveysteknologiasektorin ekosysteemihankkeista on CleverHealth Network, jonka puitteissa yritykset ja terveydenhuollon asiantuntijat kehittävät yhdessä entistä parempaa hoitoa suomalaisille ja menestyviä terveysteknologian vientituotteita yrityksille. HUS:in koordinoimassa ja Business Finlandin osarahoittamassa ekosysteemissä ovat HUS:in lisäksi mukana useita yrityksiä. Kuopio Health -ekosysteemin jäsenistä Pfizer ja Productivity Leap kuuluvat tähän CleverHealth Network -yhteisöön.

Sport Suomi -verkosto kerää yritysten, korkeakoulujen, tutkimuskeskusten ja muiden toimijoiden aktiivista joukkoa purkamaan tikittäviä aikapommeja kaupunkien tukemana. Verkosto yhdistää kansallista ja kansainvälistä liikunnan, urheilun, terveyden ja hyvinvoinnin sekä muiden, hyvää oloa tukevien alojen huippuosaamista edistääkseen yhteistyössä tapahtuvia innovaatioprosesseja ja vauhdittaaakseen niitä liiketoiminnaksi. Kuopion kaupunki on yksi verkoston avainkumppaneista.

Yhteistyön tiivistäminen näiden ja muiden vastaavien verkostojen kanssa on toimenpiteenä luonteeltaan jatkuvaa. Se näkyy konkreettisesti esimerkiksi työryhmän tapaamisten sisällön tai vierailevien puhujien valinnassa.

5.4. Työryhmän saavutettavuuden ja näkyvyyden parantaminen

'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmän kohderyhmä kattaa useimmat Kuopio Health - ekosysteemin lähes 30 jäsenyrityksestä sekä Itä-Suomen yliopiston ja Savonia-ammattikorkeakoulun terveyden ja hyvinvoinnin parissa toimivat TKI-ammattilaiset. Kohderyhmän koko on useita satoja henkilöitä.

Työryhmä saavutettavuus ja osallistumishalukkuus nousevat tehostetun markkinoinnin keinoin. Yhtenä selkeänä parannuskohteena on ennakkomarkkinointi. Kun tähän asti työryhmän seuraavasta tapaamisesta on ilmoitettu vain sähköpostitse lähteneessä kokouskutsussa, jatkossa tulevasta tapaamisesta on syytä ilmoittaa lisäksi Kuopio Healthin nettisivuilla ja mahdollisuuksien mukaan myös sosiaalisessa mediassa. Myös Kuopio Healthin jäsenorganisaatioita kannustetaan viestimään tulevista työryhmän tapaamisista nykyistä aktiivisemmin. Kuopio Healthin ennakkoon valmisteleva viestintämateriaali tukee tätä työtä.

On suositeltavaa, että tapaamiset pyritään järjestämään kuten tähänkin asti fyysisinä kohtaamisina, jolloin luodaan mahdollisuus ihmisten väliselle välittömälle vuorovaikutustilanteelle. Vaikka absoluuttinen osallistujamäärä ei tällä tavalla maksimoidu verrattuna etätapaamisiin verkon yli, fyysinen kohtaaminen todennäköisesti johtavat tapaamisten vaikuttavuuden kasvuun.

Työryhmän näkyvyyttä voidaan edelleen parantaa viestimällä tapaamisten keskeisistä sisällöistä jälkikäteen. Niinpä on suositeltavaa, että tapaamisista laaditaan tiivis blogikirjoitus julkaistavaksi Kuopio Healthin www-sivuilla. Koska kirjoitukset ovat täysin julkisia, pitää niitä laatiessa kiinnittää erityistä huomiota tietosuojan ja luottamuksellisen tiedon salaamiseen. Niinpä kirjoitusten tulee olla erityisen yleisluontoisia, eikä esimerkiksi työryhmään osallistuneiden henkilöiden nimiä tule julkaista kirjoituksissa.

5.5. Tekoälyn hyödyntäminen

Tekoäly tulee muuttamaan monia työelämään liittyviä tapoja ja menetelmiä, eikä työryhmien ja tapaamisten järjestäminen tee tässä poikkeusta. Tekoälyn taitava käyttö voi tehostaa yhteistyön edistämisen muotoa, joka perustuu ihmisten väliseen kohtaamiseen. Tekoäly voi esimerkiksi analysoida osallistujien profiileja, aiempia töitä, julkaisuja ja erikoisosaamisia ehdottaakseen mahdollisia yhteistyökumppaneita ja ryhmiä, jotka hyötyisivät toistensa taidoista ja kokemuksista. AI voi siten suositella osallistujille henkilöitä, joiden kanssa verkostoitua tapahtuman aikana, perustuen heidän ammatillisiin intresseihinsä ja aiempiin vuorovaikutuksiinsa. AI-työkalut voivat auttaa myös esitysten ja työpajojen sisällön räätälöinnissä osallistujien mielenkiinnon ja tarpeiden mukaan, parantaen näin osallistumiskokemusta ja tuottavuutta. Tekoälypohjaiset ideanhallintajärjestelmät voivat puolestaan kerätä, järjestää ja analysoida ideoita reaaliajassa, mikä auttaa tunnistamaan trendit ja keskeiset teemat keskusteluista. Tekoäly voi ennustaa osallistujien käyttäytymistä ja mielenkiinnon kohteita, mikä auttaa kohdentamaan sisältöä ja resursseja tehokkaammin.

Kun otetaan huomioon nämä mahdollisuudet, on tärkeää muistaa, että tekoälyn käyttöönotto vaatii huolellista suunnittelua ja eettisten sekä yksityisyyteen liittyvien näkökohtien huomioimista. Tekoälyn hyödyntäminen edellyttää myös osallistujien suostumusta ja avoimuutta siitä, miten heidän tietojansa käsitellään. Niinpä tekoälyn käyttöönottoa työryhmän toiminnassa kannattaa edistää harkiten. Suositeltava ensimmäisen vaiheen toimenpide on työryhmän tapaamisia järjestävien avainhenkilöiden koulutus tekoälyn hyödyntämisessä yhteistyön fasilitointiin.

6. Toimenpiteiden täytäntöönpano

Yllä kuvatut toimet tuodaan osaksi 'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmän toimintaa mahdollisuuksien mukaan vuosien 2023-24 aikana. Osa niistä on otettavissa käyttöön välittömästi ja pienin resurssein, osa taas vaatii jatkokeskusteluita, erillisiä suunnitelmia, sitoumuksia ja yhteistyötä. Konkreettisimmat toimenpiteet ja niiden täytäntöönpano on esitetty Taulukossa 3.

Taulukko 3. Toimenpiteiden aikataulukus

Toimenpide	Tavoiteaika	Huomioita
Pohjois-Savon terveystietojen hyödyntämisen tiekartta ja suunnitelma	2024/04	UEF toteuttaa osana 'Terveys- ja hyvinvointitekniikka Kuopion ekosysteemisopimuksessa' -hanketta
Terveystietojen hyödyntämissuunnitelman sisällyttäminen osaksi työryhmän tapaamisia	2024/06	Integroidaan osaksi työryhmän toimintaa tiekartan ja hyödyntämissuunnitelman valmistuttua
Yhteistyön tiivistäminen muihin terveystietojen verkostoihin	2024/10	Jatkuvaa toimenpide, tässä dokumentissa esitelty verkostot toiminnassa tämän hankkeen toteutusaikana
Työryhmän tapaamisten ennakkomainonta	2023/03	Otettu käyttöön
Työryhmän tapaamisten blogikirjoitukset	2023/10	Otettu käyttöön
Tekoälyn hyödyntäminen yhteistyö fasilitoinnissa	2024/10	Koulutus/valmennus/itseopiskelu

7. Arviointi ja seuranta

Suoraviivaisin tapa kehitystoimenpiteiden vaikutusten seurantaan on työryhmän tapaamisten osallistujien määrän seuranta. Aiemmin osallistujien määrä on noteerattu, mutta lukumäärää ei ole systemaattisesti tallennettu. Onkin suositeltavaa, että työryhmän toimintaan osallistujien lukumäärälle luodaan systemaattinen tallennuspaikka, johon tiedot kerätään. Informaatiota voidaan tämän jälkeen hyödyntää esimerkiksi työryhmän vuosisuunnittelun tai hallituksen kokousten yhteydessä.

Kuopio Health seuraa toimintansa vaikuttavuutta vuosittaisella jäsenkyselyllä. Useat kyselyn kysymykset liittyvät suoraan tai epäsuorasti Kuopio Healthin työryhmien toimintaan. Yksi kysymyksistä on: "Jos olet osallistunut työryhmien toimintaan, minkä arvosanan antaisit niille?" Tämän kysymys tuottaa suoraa numeerista tietoa osallistujien tyytyväisyydestä työryhmien toimintaan. Ongelmana on, että kysymys niputtaa yhteen molemmat Kuopio Healthin työryhmät. Joka tapauksessa, tämä kysymyksen tuottama data on hyvä indikaattori yleisellä tasolla tämän kehityssuunnitelman vaikutusten seurannassa.

8. Yhteenveto

'Terveys- ja hyvinvointidata' -työryhmän on toinen Kuopio Healthin kahdesta pysyvästä työryhmästä. Tämän dokumentin tarkoitus on tukea työryhmän kehittämistä entistä vaikuttavampaan ja kiinnostavampaan suuntaan. Dokumentti kuvaa kehittämissuunnitelman, joka kirjataan työryhmän tähänastinen historia yleisellä tasolla, kuvataan ja arvioidaan nykyiset toimintamallit, tunnistetaan kehitystarpeet sekä luodaan suunnitelma kehitystarpeiden ratkaisemiseksi. Keskeiset kehitystarpeet liittyvät Pohjois-Savon terveysdatan hyödyntämisen tiekartan ja suunnitelman sisällyttämiseen osaksi työryhmän toimintaa, yhteistyön tiivistämiseen muihin terveysdataverkostoihin ja työryhmän näkyvyyden tehostamiseen. Suunnitelma sisältää toimenpiteiden täytäntöönpanon aikataulutuksen sekä huomioita niiden arvioinnista ja seurannasta.